

Pedagogisch beleidsplan Spelerwijs Peuteropvang

Pedagogisch beleidsplan Spelerwijs

VOORWOORD

Je peuter is ongeveer 2,5 jaar oud en gaat voor het eerst naar de peuterspeelgroep. Dat is een mijlpaal voor de peuter én voor de ouders/verzorgers. Voor het kind is het de eerste stap in de 'grote' buitenwereld. Voor de ouders/verzorgers betekent het dat zij hun zoon of dochter toevertrouwen aan derden, namelijk de leidsters op de peuterspeelgroep.

Ouders kunnen die stap alleen zetten in het vertrouwen dat hun kind professioneel, en dus op een pedagogisch verantwoorde manier, wordt opgevangen en begeleid.

In dit pedagogisch beleidsplan laten wij zien hoe we dat bij Spelerwijs uitvoeren en hoe we ons in de toekomst verder willen ontwikkelen.

Het pedagogisch beleidsplan maakt inzichtelijk hoe wij met de kinderen werken op de peuterspeelgroepen. Het plan is bedoeld voor iedereen die zich bij ons betrokken voelt: leidsters, ouders, de gemeente, externe contacten en andere belangstellenden.

Voor nieuwe leidsters en stagiaires zal het pedagogisch beleidsplan een leidraad zijn en voor iedereen die bij Spelerwijs werkt biedt het duidelijkheid over de richting die we samen zijn ingeslagen.

Het pedagogisch beleidsplan ligt niet voor altijd vast. Het is een dynamisch geheel, dat geregeld wordt aangepast aan veranderde inzichten en opvattingen.

Hoogeveen, juni 2019

Inhoudsopgave

Hoofdstuk		Pagina
1	Algemeen	4
1.1	Groepsbezetting	4
2	Visie en doelstelling	6
2.1	Algemene visie	6
2.2	Visie op ontwikkelen	6
2.3	Doelstelling	7
2.3.1	Toekomst	7
2.3.2	De doorgaande lijn	7
2.3.3	Spelen	8
2.3.4	Ontmoeten	8
2.3.5	Ontwikkelen	8
2.3.6	Signaleren	8
2.3.7	Borgen	9
2.3.8	Mentorschap	9
2.3.9	Ondersteunen	9
3	Organisatiestructuur	10
4	Voor- en Vroegschoolse Educatie	10
4.1	VVE programma	10
4.2	Ontluikingsvolgsysteem voor Kinderen (OVP)	11
4.3	Citotoets	11
4.4	Opbrengstgericht werken (OGW)	11
4.5	Wet Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet OKE)	12
5	Ontwikkelingsgebieden	12
5.1	Lichamelijke ontwikkeling	12
5.2	Cognitieve ontwikkeling	13
5.3	Taalontwikkeling	13
5.4	Sociale- en emotionele ontwikkeling	13
5.4.1	Zelfredzaamheid	14
5.4.2	Gedrag	14
5.4.3	Gevoelens en emoties	14
5.5	Rijke leeromgeving	14
6	Geborgenheid, veiligheid en Hygiëne	15
6.1	Geborgenheid	15
6.2	Veiligheid	16
6.3	Hygiëne	16
6.4	GGD	16
7	Waarden en normen	17
8	Opvallend gedrag	19
9	Oudercontacten	20
9.1	Informatie	20
9.2	Centrale ouderraad (COR)	20
9.3	Oudercommissie	20
9.4	Koffieochtend / ouderavond	20
9.5	Vrijwillige assistent en/of stagiaire	21
10	Communicatie	22
10.1	Interne communicatie	22
10.2	Externe communicatie	22
11	Diversen	23
11.1	Openingstijden	23
11.2	Ruilen van dagdelen	23
11.3	Ergonomie	23
11.4	Klachtenprocedure	23
Bijlage	Stappenplan Zorgkinderen	24

1. Algemeen

Spelerwijs is in 2017 tot stand gekomen, vooruitlopend op de invoering van de Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzalen. Vanaf september 2017 biedt Spelerwijs peuterspeelgroepen aan in de gemeente Hoogeveen.

Spelerwijs exploiteert op 1 september 2017 peuterspeelgroepen op de volgende locaties:

- 't Ankertje Hollandscheveld
- De Boskabouter Tiendeveen
- De Buitelbam Hoogeveen
- De Bloementuin Hoogeveen
- De Drie Turven Nieuwlande
- 't Köppeltie Hoogeveen
- De Prugelties Pesse
- Pukkie Hoogeveen
- Ukkie Hoogeveen
- De Rakkertjes Elim
- De Skutterties Noordscheschut
- De Speelkorf Nieuweroord
- 't Sterretje Hoogeveen
- De Sterrenhoeve Hoogeveen
- Tamboerke Hoogeveen
- 't Wolfje Hoogeveen
- Villa Tamboerke Hoogeveen

Momenteel begeleiden we in 17 reguliere groepen en 14,5 VVE groepen, circa 600 kinderen twee, drie of vier dagdelen per week. De grootte van een groep is afhankelijk van de beschikbare ruimte (zie hieronder overzicht aantal kinderen per groep). De leeftijdsopbouw van de groepen is op alle locaties voor de peuterspeelgroepen 2,4 tot 4 jaar. We hebben ruim 45 leidsters, 4 administratieve medewerkers, 2 VVE-stafmedewerkers en een directeur in dienst. Verder kan Spelerwijs gebruik maken van de diensten van een door de gemeente bekostigde PIB'er (Peuter Intern Begeleider). Binnen Spelerwijs is de CAO kinderopvang van toepassing.

1.1 Groepsbezetting

In principe wordt er niet afgeweken van de beroepskracht-kindratio. Elke peuterspeelgroep/twee gekoppelde dagdelen heeft 2 vaste leidsters. Alleen bij calamiteiten, zoals een gewonde peuter die naar de huisarts gebracht moet worden, blijft er één leidster achter. Zij belt direct met het centraal kantoor om assistentie te vragen. De leidsters zijn beide VVE-gecertificeerd of één van hen is nog in opleiding.

Maximaal aantal kinderen per groep. Per kind moet 3,5 m2 speelruimte beschikbaar zijn.	
't Ankertje	15 lokaal 1 16 lokaal 2
De Rakkertjes	16
De Skutterties	11
De drie Turven	16
Prugelties	15
Boskabouter	8

Speelkorf	16
Sterretje	16
De Sterrenhoeve	24
Köppeltie	16 + 16
Tamboerke	15
Villa Tamboerke	16
Pukkie	16
Ukkie	14
Buitelbam	16
Wolfje	16 + 16
Bloementuin	16

Locatie De Rakkertjes, Elim

2 Visie en doelstelling

2.1 Algemene visie

De locaties van Spelerwijs zijn algemeen toegankelijk en laagdrempelig. De vier pedagogische basisdoelen van Marianne Riksen-Walraven (2000) liggen ten grondslag aan het algehele pedagogische handelen binnen onze organisatie:

1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid
2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties
4. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken.

In de peuterspeelgroepen wordt dagelijks aan deze vier basisdoelen gewerkt. Elke activiteit die aangeboden wordt, is gekoppeld aan een basisdoel.

Spelerwijs vindt het daarnaast belangrijk dat er respect is voor elk mens met zijn eigen normen en waarden. Spelerwijs wil zich openstellen voor alle kinderen ongeacht levensovertuiging, culturele achtergrond, sekse of handicap, tenzij daartegen zwaarwegende argumenten zijn aan te voeren. Bijvoorbeeld wanneer verwacht wordt dat een kind niet binnen de groep zal kunnen functioneren. Of wanneer aanwezigheid van een kind het functioneren van de andere kinderen in de groep of van de groep als geheel negatief zal beïnvloeden. Het is aan de directeur om dat te beoordelen. Bij Spelerwijs zien we het kind niet als een kleine volwassene: ieder kind heeft het recht om kind te kunnen zijn.

2.2 Visie op ontwikkelen

Spelerwijs hecht er belang aan dat kinderen opgroeien tot evenwichtige, sociale en zelfstandige mensen, met een goed gevoel van eigenwaarde. Kinderen kunnen zich bij ons ontwikkelen op het gebied van taal, motoriek, sociale vaardigheden, emoties en het leren spelen. Dat laatste zowel alleen als samen met andere kinderen. We werken aan ontwikkeling van zelfredzaamheid en leren kinderen zelf verantwoordelijkheid te dragen. We doen dat door kinderen veiligheid en vertrouwen te bieden in een omgeving waar zij de ruimte en de middelen (speeltoestellen en speelmateriaal) hebben om zich te ontwikkelen.

We stimuleren, sturen en begeleiden de kinderen in datgene waar op dat moment hun interesse naar uitgaat, zowel individueel als in groepsverband. We zorgen voor een balans tussen enerzijds activiteiten die de kinderen zelf kiezen en anderzijds activiteiten die de leidster stuurt. We proberen om de interesses van kinderen te verbreden door nieuwe uitdagingen aan te bieden via spelvormen en spelmaterialen die aansluiten bij de totale ontwikkeling van het kind. We zorgen voor geborgenheid, veiligheid en hygiëne en proberen de kinderen gevoel voor waarden en normen mee te geven.

Om een goed beeld te krijgen van de ontwikkeling van een peuter, onderhouden we nauwe contacten met de ouders en wisselen we met hen ervaringen uit over hun kind. Onder 'nauwe contacten' verstaan we bijvoorbeeld het reguliere contact tijdens het brengen en ophalen van het kind, maar ook extra contact als daar naar het oordeel van de leidster en/of de ouders aanleiding voor is.

Verder werken we op de peuterspeelgroepen, in het kader van de professionalisering, met een peutervolgsysteem: het Ontluikingsvolgsysteem voor Kinderen (OVP). Aan de hand van dit systeem kunnen we de ontwikkeling en het gedrag van de peuter objectief observeren. We registreren de ontwikkelingsgegevens en aan de hand daarvan komen eventuele zorgen aan het licht. Indien nodig delen we onze zorgen, na overleg met de ouders, met de jeugdverpleegkundige of schakelen we de PIB'er in (zie stappenplan zorgkinderen).

Als de peuter 4 jaar wordt, dragen we de ontwikkelingsgegevens over aan de basisschool waar het kind dan heengaat. De ouders van de peuter hebben daar, bij het invullen en ondertekenen van het plaatsingscontract, toestemming voor gegeven.

2.3 Doelstelling

Spelerwijs heeft een tweeledig doel:

- kinderen van 2 tot 4 jaar de gelegenheid bieden om te spelen, leeftijdgenootjes te ontmoeten en zich te ontwikkelen in een veilige en vertrouwde omgeving, onder leiding van een deskundige beroepskracht en in een voor kinderen geschikte ruimte.
- het daartoe beheren, in stand houden en zo nodig oprichten en uitbreiden van peuterspeelgroepen in de gemeente Hoogeveen en het onderhouden van de daarvoor noodzakelijke externe contacten.

2.3.1 Toekomst

De gemeente Hoogeveen heeft duidelijk aangegeven veel waarde te hechten aan vroegtijdige signalering op de peuterspeelgroepen. Dat betekent dat de gemeente Hoogeveen de doelstellingen van Spelerwijs onderschrijft om zich verder te ontwikkelen tot één professionele organisatie. We werken in de hele organisatie met hetzelfde peutervolgsysteem (OVP) om de ontwikkeling van de kinderen adequaat te kunnen volgen en om te zorgen voor een gedegen overdracht naar de basisscholen (De Doorgaande lijn, 2.3.3). Verder scholen we alle leidsters in het erkende VVE-programma Uk & Puk en in Opbrengstgericht werken.

De laatste jaren hebben we hard gewerkt om een zorgstructuur rondom de peuterspeelgroepen op te zetten. Hieruit is voortgevloeid dat er een Peuter Intern Begeleider (PIB'er) beschikbaar is om te kijken welke stappen, binnen en buiten de locaties, nodig zijn om tekortkomingen in de ontwikkeling van de kinderen tegen te gaan of te verminderen. We zetten die stappen altijd in overleg met de ouders. We werken op alle groepen met twee professionele leidsters. Dat biedt de ruimte om ontwikkelingsachterstanden tijdig te signaleren en zo kunnen we ook daadwerkelijk begeleiding bieden om achterstanden te voorkomen en/of te bestrijden. Door op deze manier te werken, brengen we de begeleiding door de leidsters van Spelerwijs op een hoger en dus professioneler niveau. Daarmee waarborgen we dat het niveau binnen de groepen van goede kwaliteit blijft. We kunnen dit overigens alleen waarmaken als wordt voldaan aan verschillende voorwaarden. Zo zal het Rijk bijvoorbeeld voldoende (aanvullende) VVE financiële middelen ter beschikking moeten blijven stellen.

Het is positief als ouders zich zo betrokken voelen bij hun kind en bij de peuterspeelgroep. We maken graag van deze betrokkenheid gebruik als ouder commissie lid en incidenteel bijvoorbeeld bij feestelijke gelegenheden en andere bijzondere activiteiten.

Samenwerking met andere organisaties:

We werken steeds intensiever samen met andere organisaties, basisscholen, GGD, bibliotheek, Stichting Welzijnswerk Hoogeveen en het Centrum voor Jeugd en Gezin.

In Tiendeveen vormt de peuterspeelgroep samen met de basisschool een peuter-/kleutergroep. Met de het onderwijs werken we aan betere afstemming over de overdracht van de ontwikkelingsgegevens van de kinderen die de speelgroepen bezoeken. Vanwege de doorgaande lijn is het belangrijk dat de overdracht adequaat en op tijd plaatsvindt.

2.3.2 De doorgaande lijn

In september 2014 nam Spelerwijs, voorheen SPSH, het initiatief om de voor- en vroegschool elkaar te laten ontmoeten en een eerste aanzet te geven tot verbinding. In februari 2015 werd er een convenant getekend door drie organisaties (Bijeen-Spelerwijs-PricoH). Ook de gemeente en de resterende scholen in de gemeente Hoogeveen sloten zich bij het project Doorgaande lijn Hoogeveen aan. Het doel van het project Doorgaande lijn is dat alle kinderen uit Hoogeveen optimale kansen krijgen. Een goede doorgaande leer- en ontwikkelingslijn van 0 tot 12 jaar is waar naar gestreefd wordt.

Locatie Tamboerke, Hoogeveen

2.3.3 Spelen

Spelen is van groot belang voor de ontwikkeling van jonge kinderen. Al spelend ontdekken zij de wereld om hen heen. Op de peuterspeelgroepen spelen kinderen onder deskundige leiding. Naast het spontane spel van de peuter bieden we gericht middelen en materialen aan om de fysieke en de cognitieve ontwikkeling te bevorderen. Dit beredeneerd aanbod vergroot de ontwikkelingsmogelijkheden van de peuter naast de kansen die hij of zij thuis krijgt of kan krijgen. De leidster sluit zoveel mogelijk aan bij het ontwikkelingsniveau en de belevingswereld van de peuter en houdt rekening met de individuele behoeften en mogelijkheden van het kind. De leidster heeft kennis van en inzicht in de ontwikkelingsfasen van kinderen.

2.3.4 Ontmoeten

Op de peuterspeelgroep ontmoeten kinderen van uiteenlopende aard en achtergrond elkaar en leren ze in een veilige sfeer en omgeving te spelen met andere kinderen. Kinderen in een groep leren van elkaar, spelen samen, maken samen ruzie, beleven plezier en ontdekken samen regels. Op onze locaties ontmoeten ook de ouders elkaar. Tijdens de onderlinge contacten wisselen ze allerlei opvoedingservaringen en –momenten met elkaar uit. Zo heeft de peuterspeelgroep niet alleen een opvoedkundige en didactische waarde, maar ook een belangrijke functie als buurtvoorziening.

2.3.5 Ontwikkelen

In de leeftijd van 2 tot 4 jaar maken kinderen een enorme ontwikkeling door. Ieder kind doet dat op zijn eigen unieke wijze en in zijn eigen tempo. Het is de taak van de peuterspeelgroep om de brede ontwikkeling van alle kinderen op alle ontwikkelingsgebieden te stimuleren. De peuterspeelgroep biedt mogelijkheden voor interactie. We zorgen voor talloze contactmomenten tussen de kinderen onderling en tussen kind en leidster. Leidsters ondersteunen de kinderen bij het spelen en stimuleren hen daarbij in hun ontwikkeling.

2.3.6 Signaleren

Spelerwijs heeft tot taak ieder kind in zijn ontwikkeling en gevoel van welbevinden te begeleiden. De leidsters 'volgen' de kinderen en herkennen eventuele problemen in de ontwikkeling en het gedrag van kinderen. Het peutervolgsysteem (OVP) biedt daarbij ondersteuning. De leidsters moeten eventuele signalen te allen tijde bespreken met de ouders. Indien nodig kan de leidster, na overleg met de ouders, de intern begeleider inschakelen (zie bijgevoegd Stappenplan). Daarnaast werken we binnen Spelerwijs we met de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Elke leidster handelt volgens deze meldcode. De leidsters zijn middels een bijeenkomst getraind om te werken met dit protocol. Tijdens de locatie overleggen

wordt er aandacht besteedt aan de borging van dit protocol. De managers zijn aangesteld als aandachtsfunctionaris. De meldcode is terug te vinden in de protocollenmap op de locaties.

2.3.7 Borgen

Om de professionalisering van de leidsters te bevorderen worden er regelmatig Locatie Vertegenwoordigers Overleg (LVO) gehouden en krijgen ze een aantal keer per jaar een groepsconsult van een HBO coach. Op deze manier wordt gewaarborgd dat ons beleid door iedere leidster eigen wordt gemaakt.

2.3.9 Mentorschap

Ieder kind bij Spelerwijs heeft zijn/haar eigen mentor. Dit is in principe de leidster die ook het huisbezoek bij u afneemt. Zij is uw vaste aanspreekpunt. Als dat nodig is, kan zij ook een rol vervullen in het contact met andere professionals. Zij volgt uw kind specifiek en ze bespreekt met u de ontwikkeling van uw kind. U kunt haar ook altijd aanspreken of een afspraak maken voor overleg.

2.3.10 Ondersteunen

De peuterspeelgroep volgt de ontwikkeling van kinderen en signaleert eventuele taal- en/of ontwikkelingsachterstanden. Maar de rol van de speelgroep gaat verder dan alleen het signaleren van eventuele achterstanden. Met de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) bieden de peuterspeelgroepen ook daadwerkelijke begeleiding bij het bestrijden van die achterstanden. We ondersteunen en stimuleren actief de ontwikkeling van kinderen op sociaal en emotioneel, maar ook op taal- en cognitief gebied. We doen dat onder andere met gebruik van het educatieve programma Uk & Puk en via Opbrengstgericht werken.

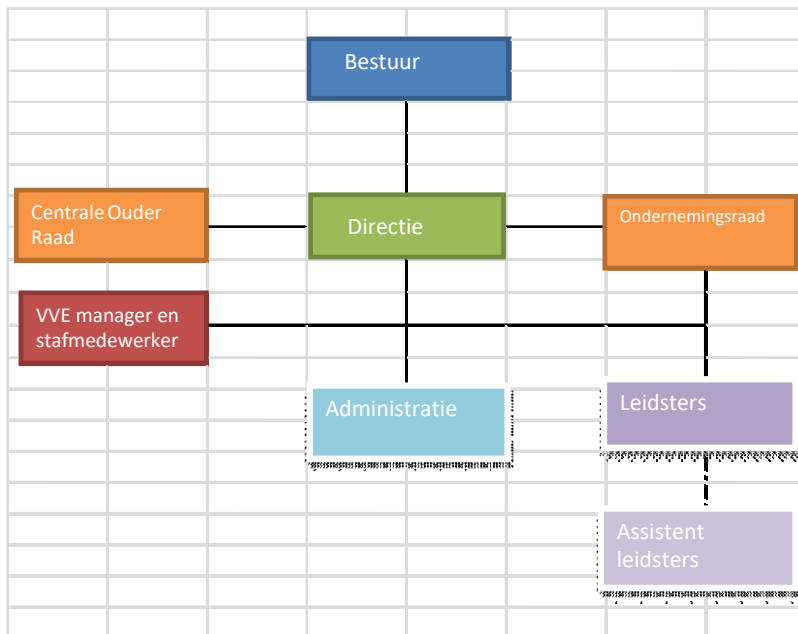
In het algemeen hebben ouders meer dan vroeger behoefte aan opvoedingsondersteuning. Steeds meer ouders staan alleen voor de opvoeding van hun kind, waardoor de vraag naar deskundig advies groeit. Ook bij Spelerwijs zien we de laatste jaren dat de problematiek rond de ontwikkeling van kinderen toeneemt. Daarom houdt de jeugdverpleegkundige inlooppreekuren op onze locaties. Ouders kunnen daar terecht voor pedagogische adviezen. Ook kunnen zij te allen tijde een gesprek met de leidster aangaan.

Locatie Pukkie, Hoogeveen

3. Organisatiestructuur Spelerwijs

Organigram Spelerwijs

4. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

Voor- en Vroegschoolse Educatie is onderdeel van het landelijke onderwijsachterstandenbeleid. Doel daarvan is om kinderen met een mogelijke (taal)achterstand ('doelgroepkinderen') beter voor te bereiden op de basisschool en er bovendien voor te zorgen dat kleuters zonder achterstand naar groep 3 kunnen.

- Voorschoolse educatie is voor doelgroepkinderen op peuterspeelgroepen en kinderdagverblijven.
- Vroegschoolse educatie is bedoeld voor doelgroepkleuters uit groep 1 en 2.

Om een slechte start op de basisschool te voorkomen, krijgen deze kinderen via speciale programma's extra aandacht voor hun ontwikkeling. Daarbij besteden we veel aandacht aan de praktische invulling en inrichting van de groep. Om aansluiting op de basisschool zo soepel mogelijk te laten verlopen, werken we onder andere aan het vergroten van de woordenschat van de kinderen. Daarnaast vormt het bevorderen van de zelfredzaamheid van de kinderen een belangrijk onderdeel van het programma.

4.1 VVE-programma

Spelerwijs maakt gebruik van het VVE-programma Uk & Puk, een voorschools educatief programma voor achterstandskinderen van 0 tot 4 jaar. Het is speciaal ontwikkeld voor gebruik in kinderdagverblijven. Het programma richt zich op de ontwikkelingsgebieden taal, rekenen, sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek. Uk & Puk werkt toe naar concrete subdoelen op deze ontwikkelingsgebieden. De doelen zijn afgestemd op de leeftijd in maanden van het kind en kunnen specifiek gemeten worden. 'Achterstandskinderen' zijn kinderen uit gezinnen met een lage sociaaleconomische status of kinderen waarvan Nederlands niet de eerste taal is. Uk & Puk is echter zo geschreven dat alle kinderen ervan kunnen profiteren.

4.2 Ontluikingsvolgsysteem voor Kinderen (OVP)

Steeds meer wordt het belang onderkend van gerichte aandacht voor de begeleiding van kinderen en het stimuleren van hun ontwikkeling in de voorschoolse periode. Tegen deze achtergrond hanteert Spelerwijs de observatiemethode OVP. Het OVP bevat ontwikkelingslijnen die in beknopte bewoordingen een 'gemiddeld' beeld geven van kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Deze beschrijving biedt houvast bij het observeren, bijvoorbeeld wanneer de leidster zich zorgen maakt om de ontwikkeling van een kind. Ook gebruiken we de informatie uit het OVP om te zorgen dat het aanbod optimaal aansluit bij de mogelijkheden en behoeften van kinderen.

Verskillende aspecten van de ontwikkelingslijnen zijn:

- Taalontwikkeling
- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Zelfredzaamheid
- Speel- en leerontwikkeling
- Motoriek
- Getuigenheid en rekenontwikkeling (in 2014 toegevoegd)

Locatie de Speelkorf, Nieuweroord

De ontwikkeling van de peuter wordt vastgelegd bij de leeftijd van 3,0 en 3,11 jaar. Ongeveer anderhalve maand voordat de peuter kleuter wordt, vindt er een eindgesprek plaats met de ouders/verzorgers. Het OVP dient ook als handleiding voor het overleg met ouders en collega's. De overdracht van de gegevens naar de basisschool vindt plaats in de vorm van een evaluatieformulier, ondersteund door de formulieren waarin staat hoe de leidster tot de eindevaluatie is gekomen. Bij VVE-kinderen ondersteunen we het aanleveren van het totale OVP-pakket met een 'warme overdracht'.

4.3 Citotoets

We volgen de VVE-doelgroepkinderen met het OVP. Daarnaast nemen we bij deze kinderen een Citotoets af op de leeftijd van 3 jaar en 3,10 jaar. We toetsen de peuter op taal en rekenen. Met de resultaten van de toetsen kan de leidster de ontwikkeling van de peuter nog beter in kaart brengen. De toetsen zijn een aanvulling op de observaties aan de hand van het OVP en gaan mee bij de overdracht naar de basisschool. Dat versterkt de doorgaande lijn naar het basisonderwijs. Een kopie blijft achter in het kinddossier, dat nog twee jaar wordt bewaard op de locatie.

4.4 Opbrengstgericht werken

Om de stimulering van de ontwikkeling van jonge kinderen verder te versterken, werken wij opbrengstgericht in de VVE-groepen. Leidsters hebben een scholing gevolgd om cyclisch en doelgericht te werken aan ontwikkelingsstimulering in de peuterspeelgroepen. Deze aanvulling op het programma Uk & Puk helpt ons om nog beter te kunnen aansluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling van kinderen. De opbrengsten van de afgenomen OVP en/of CITO, en de

dagelijkse observaties worden gebruikt om een gericht aanbod te kunnen bieden aan de VVE-kinderen. Met de observatiegegevens wordt er gekeken wat een VVE-kind nodig heeft om het volgende stapje in zijn/ haar ontwikkeling te kunnen maken. Met deze gegevens wordt het aanbod afgestemd op de behoefte van het kind. Ieder thema worden de VVE kinderen zowel op taal als op rekenen ingedeeld naar niveau. Gericht aanbod gebeurt individueel of in kleine groepjes. Het aanbod op maat is zichtbaar in de groepjesplannen.

4.5 Wet Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet OKE)

Sinds 1 augustus 2010 zijn gemeenten verantwoordelijk voor een voldoende aanbod van kwalitatief goede voorschoolse educatie. Spelerwijs blijft in overleg met de gemeente over hoe deze wet zo goed mogelijk uitgevoerd kan worden op de peuterspeelgroepen in de gemeente Hoogeveen. Invoering van de wet OKE brengt allerlei veranderingen met zich mee. We spreken niet meer - zoals eerder - van VVE-locaties, maar van VVE-groepen. Elke VVE-groep wordt begeleid door twee gediplomeerde leidsters en de groep bestaat uit een mix van (maximaal) 8 doelgroepkinderen met 8 niet-doelgroepkinderen. VVE-/doelgroepkinderen bezoeken de peuterspeelgroep vier dagdelen per week.

Locatie 't Köppeltie, Hoogeveen

5. Ontwikkelingsgebieden

Spelen is leuk, spelen is leren, spelen is ontdekken, spelen is ontwikkelen. Het spelen staat bij de peuterspeelgroepen voorop. Kenmerk van spelen is het spontane karakter ervan. Spelen is een doel op zich, je doet het voor je plezier en het gaat niet om de prestatie. Spelen doe je alleen of samen en voor beide vormen is er op de peuterspeelgroepen voldoende gelegenheid, tijd en ruimte. Kinderen zijn op deze leeftijd steeds meer in staat om samen te spelen. Dat geeft hen plezier en bevordert tegelijkertijd hun sociale ontwikkeling. Kinderen spelen ook thuis en in de buurt. De peuterspeelgroepen onderscheiden zich van andere speelmogelijkheden doordat het in een groep gebeurt en door de deskundige begeleiding. De leidster speelt hierin een belangrijke rol. Zij speelt in op de interactie tussen kinderen en heeft daarbij oog voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben.

5.1 Lichamelijke ontwikkeling

Onder lichamelijke ontwikkeling verstaan we de ontwikkeling van de grove en de fijne motoriek, van de zintuigen en van het besef van het eigen lichaam. Dat laatste is belangrijk voor de persoonlijke ontwikkeling van een kind.. Bij het spelen ontwikkelen kinderen hun grove motoriek. Door te rollen, kruipen, springen, rennen, tillen en klimmen oefenen kinderen hun

lichaam of delen ervan en leren zij dit te beheersen. Op de peuterspeelgroepen beschikken we over allerlei bewegingsmaterialen, voor binnen en voor buiten, zoals bijvoorbeeld een glijbaan en fietsen. We doen ook veel bewegingsspelletjes. Al deze activiteiten dragen bij aan het steeds beter gebruiken en beheersen van het lichaam of delen ervan.

Kinderen oefenen hun vingers door kleine dingen op te rapen, te pakken en te voelen. Dit valt onder de fijne motoriek, net als het op hun tenen te lopen. Op de peuterspeelgroep werken we met diverse materialen die de fijne motoriek bevorderen, bijvoorbeeld spelletjes en klei-, knutsel- en constructiemateriaal.

Met zintuiglijke ontwikkeling bedoelen we het horen, kijken, voelen, ruiken en proeven. We proberen deze ontwikkeling te stimuleren op een speelse manier, die aansluit bij de ontwikkeling van de kinderen.

5.2 Cognitieve ontwikkeling

De cognitieve (verstandelijke) ontwikkeling is de ontwikkeling van het geestelijk vermogen, bijvoorbeeld waarneming, onderscheiden, geheugen, taal en het leggen van verbanden. Hierbij gaat het om het leren onderscheiden en herkennen van eigenschappen en voorwerpen en het leggen van verbanden tussen verschillende gebeurtenissen. Daarnaast krijgen kinderen belangstelling voor en begrip van verhoudingen, maten en evenwicht oftewel ontwikkeling van het ruimtelijk inzicht. Kinderen leren dat ze van delen een geheel kunnen maken en omgekeerd. Tijdens spel en door herhaling kunnen kinderen zich de opgedane ervaringen eigen maken.

5.3 Taalontwikkeling

De taalontwikkeling is een belangrijk onderdeel van de totale ontwikkeling van de mens en zeker bij een kind. Taal is hét middel om contact te maken en om uitdrukking te geven aan gevoelens en behoeften. Taalontwikkeling is van grote invloed op de verstandelijke ontwikkeling. Met het beter beheersen van de taal gaat ook het niveau van het kinderlijk denken omhoog. Via taal kan een kind orde aanbrengen in de wereld om zich heen en gevoelens en ervaringen een plaats geven.

Op de peuterspeelgroep stimuleren en versterken we de taalontwikkeling bij alle activiteiten. Dat doen we bijvoorbeeld door alles te benoemen en veel te herhalen. We lezen voor en we laten de kinderen zelf boekjes bekijken. We praten samen, we zingen liedjes, vertellen verhalen, houden kringgesprekken, kijken en luisteren naar elkaar. De leidster neemt de tijd om naar een kind te luisteren en om te praten over waar een kind mee bezig is. De voertaal op de peuterspeelgroepen is Nederlands. De leidster spreekt (zoveel mogelijk) algemeen beschaafd Nederlands in korte, eenvoudige zinnen. Ze gebruikt geen 'babytaal', verkleinwoorden of dialect.

We besteden op alle locaties extra aandacht aan taalstimulering. Het programma Uk & Puk speelt hierbij een belangrijke rol. Om taalontwikkeling thuis ook te ondersteunen, maken we sinds 2012 gebruik van de 'Puk tas', een educatief programma, ontwikkeld door de bibliotheek Hoogeveen.

5.4 Sociaal-emotionele ontwikkeling

Bij de sociaal-emotionele ontwikkeling gaat het erom dat de peuter leert omgaan met zijn sociale omgeving en met zijn gevoelens. Het leren functioneren in een groep hoort daar ook bij: overleggen en samenwerken, delen van aandacht en betrokken zijn bij anderen. Hierbij spelen eigenwaarde, zelfredzaamheid, zelfstandigheid, maar ook gedrag en emoties een grote rol. We bouwen aan het besef van eigenwaarde van de peuters: het weten wie je bent en dat je mag

zijn zoals je bent. Op basis van een goed gevoel van eigenwaarde, kan de peuter zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld ontwikkelen. Peuters met zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld durven de wereld te verkennen, risico's te nemen en kunnen zelfstandig(er) problemen leren oplossen.

5.4.1 Zelfredzaamheid

Op de peuterspeelgroepen stimuleren we de zelfstandigheid van de kinderen, met als doel dat hun gevoel van eigenwaarde en hun zelfredzaamheid groeien. We proberen dat bijvoorbeeld te bereiken door de kinderen zelf te laten doen wat ze kunnen, hen zelf hun behoeften te laten aangeven, hen voor zichzelf te laten opkomen en zelf keuzes te laten maken.

5.4.2 Gedrag

Op onze peuterspeelgroepen krijgen de kinderen de mogelijkheid om van het 'naast elkaar' spelen, wat kenmerkend is voor de jongste kinderen, toe te groeien naar 'samen spelen', wat kenmerkend is voor de oudere kinderen. We leren kinderen rekening met elkaar te houden en 'afspraken' met elkaar te maken. De pedagogische medewerkers laten voorbeeldgedrag zien en corrigeren de kinderen wanneer dat nodig is. Zo leren de kinderen spelenderwijs wat het effect van hun gedrag is op anderen en hoe ze zich moeten gedragen ten opzichte van elkaar, de groep en het materiaal.

5.4.3 Gevoelens en emoties

Al spelend ontwikkelen kinderen ook hun gevoelens. In spelsituaties kunnen kinderen zich heel verschillend voelen: trots, angstig, blij, uitbundig, ongeduldig of verdrietig. Gevoelens die kinderen steeds weer tegenkomen. Ze leren ze kennen en ze leren, eventueel met hulp, met al die verschillende gevoelens om te gaan. Door te spelen kunnen kinderen ook gevoelens verwerken, bijvoorbeeld een nare ervaring als een ziekenhuisopname, of juist een spannende als een verjaardag of de geboorte van een broertje of zusje.

Op de peuterspeelgroep bieden we creatieve werkvormen en expressiemateriaal aan als hulpmiddel om de peuter te leren zijn emoties te uiten. Ook door thematisch te werken en door het voeren van kringgesprekken (waarbij de pop Puk een rol kan spelen) dragen we daaraan bij.

5.5 Rijke leeromgeving

De inrichting van een peuterspeelgroep weerspiegelt de visie van de leidsters die er werken, op hoe kinderen zich ontwikkelen. Ons uitgangspunt is dat kinderen kennis verwerven en vaardigheden ontwikkelen door actief betrokken te zijn bij de mensen en de materialen om hen heen. Ze moeten daar dan wel de ruimte voor krijgen. Actief leren lukt het best in een rijke, stimulerende, maar tegelijkertijd geordende leeromgeving waar kinderen zelf keuzes kunnen maken. Concreet betekent dit een leeromgeving verdeeld in hoeken die duidelijk afgebakend zijn, zodat kinderen op hun spel gefocust blijven. Deze grenzen bieden kinderen zowel fysieke als emotionele veiligheid. We vullen elke hoek met interessant, uitdagend materiaal, rekening houdend met leeftijd, cultuur en interesses van kinderen. Naast 'gesloten' materialen zoals puzzels (met één specifiek doel en functie) bieden we ook veel 'open' materialen aan. Dat zijn materialen die je op verschillende manieren kunt gebruiken en die zich gemakkelijk aanpassen aan verschillende ontwikkelingsniveaus van kinderen. Dit stimuleert hun creativiteit. We werken met overzichtelijke, open kasten met labels. Daardoor blijven de hoeken ordelijk en kunnen kinderen zelf vinden wat ze nodig hebben. Zo bevorderen we hun zelfstandigheid. Materialen uit het dagelijks leven bieden kinderen de mogelijkheid echte taken uit te voeren of hun ervaringen met het leven van alledag uit te beelden. Op die manier kunnen kinderen de belangrijke volwassenen in hun leven imiteren.

De leeromgeving heeft ook invloed op hoe kinderen en volwassenen zich gedragen. Met een goed ontworpen leeromgeving, afgestemd op de behoeften van kinderen, zijn veel

gedragsproblemen te voorkomen of op te lossen. De leeromgeving beïnvloedt gedrag van kinderen doordat:

- kinderen die actief betrokken zijn bij activiteiten die ze zelf kiezen, over het algemeen minder storend gedrag vertonen;
- er een plek is waar kinderen zich kunnen terugtrekken en er activiteiten zijn die kinderen helpen hun emoties te uiten en begrijpen;
- De leeromgeving zo is ingericht dat vaak voorkomende gedragsproblemen vermeden worden, bijvoorbeeld door grote open ruimtes die kinderen uitnodigen om niet te rennen, of door te zorgen dat de hoeken voldoende ruimte bieden voor het spel dat daar plaatsvindt en het aantal kinderen dat daar speelt.

Locatie 't Ankertje, Hollandscheveld

6. Geborgenheid, veiligheid en hygiëne

6.1 Geborgenheid

Spelerwijs wil op de peuterspeelgroepen een sfeer scheppen, waarin de peuter zich veilig en vertrouwd voelt. Dat is een vereiste, omdat een peuter dit nodig heeft om optimaal te kunnen functioneren. De zorg en aandacht voor een goede sfeer komt onder andere naar voren in:

- De inrichting van de groepen

We richten de peuterspeelgroep zo in, dat deze een schone, vrolijke en veilige uitstraling heeft. De ruimte is zo ingedeeld, dat de leidster een goed overzicht heeft en dat de kinderen uitgenodigd worden tot spontaan spel in kleine afgebakende ruimten zoals een poppenhoek, bouwhoek, leeshoek en knutselhoek.

- De houding van de leidster

Uitgangspunt van Spelerwijs is dat de peuter te allen tijde op de leidster kan vertrouwen. De leidster staat klaar voor de peuter bij verdriet, ruzies en ongelukjes. Ze luistert naar verhalen en opmerkingen en beantwoordt vragen. De leidster geeft de kinderen het gevoel dat zij er altijd is als ze haar nodig hebben. De leidster creëert een prettige, open sfeer, zodat de peuter zich veilig kan voelen binnen zijn groep. Ze communiceert met de peuter op zijn eigen niveau. De leidster is voorspelbaar in haar gedrag: zij is consequent, corrigeert positief en bewaakt regels en afspraken.

- Rituelen en ritme

Voor kinderen is voorspelbaarheid erg belangrijk: het geeft een gevoel van veiligheid en bekendheid en maakt dat een peuter zich geborgen voelt. Binnen de peuterspeelgroepen komt deze voorspelbaarheid onder andere voort uit de houding van de leidster. Bovendien werken we

op de groepen volgens een gestructureerd dagritme, wat elke keer terugkomt. We visualiseren dat door het gebruik van dagritmekaarten.

6.2 Veiligheid

Werken op een peuterspeelgroep betekent extra aandacht voor veiligheid om ongelukken te voorkomen. Het stellen van duidelijke regels is daarbij van groot belang: wat is toegestaan en wat niet (je mag een ander niet opzettelijk pijn doen, niet tegen de glijbaan oplopen, etc.)? Om de veiligheid te waarborgen is er voor iedere locatie een beleidsplan veiligheid & gezondheid opgesteld. Deze is ter inzage op de locatie.

Verder komt veiligheid terug in de inrichting van de speelgroep (bijvoorbeeld veiligheidsglas en afdekplaatjes op stopcontacten). De kinderen maken gebruik van een vaste ruimte. Ze verlaten die alleen als ze buiten gaan spelen en wanneer ze opgehaald worden. Als de kinderen buiten gaan spelen, vertrekken zij samen met hun eigen basisgroep naar buiten, zodat de leidsters een goed overzicht kunnen houden over hun eigen groep. Bij het verlaten van hun ruimte om naar buiten te gaan, worden de kinderen altijd vergezeld door een leidster of vrijwillig(st)er. Alle groepen bij Spelerwijs werken met twee leidsters. Daarom is een achterwacht niet nodig. Het kan zijn dat dit in de toekomst wel het geval zal zijn. Bijvoorbeeld op een kleine locatie met minder dan 8 kinderen op een groep. Dan zal de manier waarop de leidster door een achterwacht wordt ondersteund, omschreven worden in het pedagogisch werkplan van de locatie. Bij noodsituaties weten de leidsters wat te doen: bel centraal kantoor 0528231114 of Marian Kleve 06-23151815 of Viola Kruithof 06-14675175, zij zijn dan binnen 15 minuten aanwezig op de locatie.

6.3 Hygiëne

De leidsters zorgen ervoor dat hygiëne een belangrijke plek inneemt op de peuterspeelgroep, zowel in de inrichting van de ruimte als in het werken met de kinderen. Dat is nodig om verspreiding van infectieziekten en ongedierte te voorkomen. In de praktijk betekent dat bijvoorbeeld dat kinderen leren altijd hun handen te wassen na toiletgebruik en de hand voor de mond te houden bij niezen of hoesten. Daarnaast houden de leidsters de peuterspeelgroep en de materialen die gebruikt worden, goed schoon.

Om de gezondheid te waarborgen is er voor iedere locatie een beleidsplan veiligheid & gezondheid opgesteld. Deze is ter inzage op de locatie.

6.4 GGD

Naast alle voorzorgsmaatregelen die we zelf nemen, moeten we ook voldoen aan wettelijke richtlijnen voor en eisen aan de inrichting van de peuterspeelgroepen. In opdracht van de gemeente Hoogeveen controleert GGD Drenthe al onze locaties een maal per anderhalf jaar. De GGD maakt per locatie een rapport van de bevindingen. Zowel de gemeente Hoogeveen als de betreffende locatie krijgt dat rapport toegestuurd. Soms kan het rapport aanleiding zijn om bepaalde zaken nog eens kritisch te bekijken en eventueel aan te passen.

Locatie 't Sterretje, Hoogeveen

7. Waarden en normen

Bij het overbrengen van waarden en normen spelen onze eigen waarden en normen en die van de ouders een grote rol. Allerlei factoren bepalen welke waarden en normen we belangrijk vinden, zoals het milieu, de cultuur en de achtergrond waarin we opgroeien. Op de peuterspeelgroepen komen kinderen uit verschillende culturen bij elkaar. Het is belangrijk dat de leidsters zich bewust zijn van die verschillen. Toch zijn er waarden en normen die we op de peuterspeelgroepen voor alle kinderen van belang vinden:

- Sociale omgang

Spelerwijs leert de kinderen rekening te houden met een ander, respect te hebben voor elkaar, te luisteren naar elkaar en elkaar te helpen. Dit zijn voorwaarden om een sociaal mens te worden, dat evenwichtig in het leven staat. We bevorderen de sociale redzaamheid, zodat het kind zich veilig kan voelen in zijn omgeving (en later daarbuiten).

- Samen opruimen

Samen opruimen draagt bij aan de sociale ontwikkeling en verhoogt de betrokkenheid bij de groep. Door te weten waar het speelgoed hoort te staan en of alles compleet is, leren de kinderen zich verantwoordelijk te voelen en zorg te dragen voor het speelgoed.

- Regels hanteren

Binnen Spelerwijs leert de peuter om te gaan met regels en zich daaraan te houden. Het kennen van regels geeft een gevoel van veiligheid. De kinderen weten hoe het eraan toe gaat in een groep, wat er van hen verwacht wordt en wat er gaat gebeuren. In het beleidsplan veiligheid & gezondheid staan deze regels uitgeschreven.

We onderscheiden diverse soorten regels:

- pedagogische regels;
- regels voor het gebruik van materiaal;
- regels uit het oogpunt van veiligheid;
- regels uit hygiënisch oogpunt.

- Omgaan met de natuur

De leidsters leren de kinderen spelenderwijs wat de natuur hen te bieden heeft, zoals water, lucht, aarde, dieren, planten en bloemen. Respectvol omgaan met de natuur staat daarbij voorop.

- Ruzie

Kinderen kunnen om allerlei redenen ruzie maken. Uit onmacht, om bezit of om de aandacht op zich te vestigen. Ruzie is een vorm van gedrag die de weerbaarheid van een peuter kan vergroten. Door de kinderen daarbij te begeleiden en samen naar een oplossing te zoeken, probeert de leidster hen te leren om te gaan met conflicten en problemen constructief op te lossen.

- Schelden en vloeken

Een peuter mag zijn gevoelens uiten met woorden, maar op een voor de leidsters acceptabele manier. Schelden en vloeken wordt op de peuterspeelgroepen niet getolereerd.

Locatie de Prugelties, Pesse

- Straffen

Straffen is niet leuk, niet voor de peuter maar ook niet voor de leidsters. Alle kinderen zijn gevoelig voor negatieve reacties. Door te straffen vestig je extra aandacht op ongewenst gedrag als slaan, schoppen, bijten en krabben.

We hanteren onder andere de volgende regels bij straffen:

- We straffen een kind alleen als andere maatregelen niet helpen.
- We wijzen niet de peuter als persoon af, maar keuren alleen het vertoonde gedrag af.
We zeggen niet: "Jij bent vervelend", maar: "wij vinden het niet leuk als je dat doet".

- Belonen

Belonen, waardering laten blijken, een compliment of een aai over de bol geven doen we eerder dan gedrag afstraffen. Door het kind te belonen bevorderen we zijn zelfvertrouwen.

We hanteren onder andere de volgende regels bij belonen:

- We overdrijven de beloning niet. Het belonen moet in de juiste verhouding staan tot het gedrag en bestaat uit een compliment, een aai over de bol of wat extra aandacht.
- De waardering moet gemeend zijn.
- We noemen expliciet waar de waardering of het compliment voor is.

- Eten en drinken

Het eten en drinken is zowel 's morgens als 's middags een vast rustpunt. Het vindt plaats in de kring of aan tafel. Voorafgaand aan het eten of drinken nodigen we de kinderen door middel van een lied uit om in de kring of aan tafel te komen. Iedere locatie doet dit op zijn eigen manier. De kinderen leren netjes met eten en drinken om te gaan. We bieden de kinderen op alle locaties water aan.

Locatie de Skutterties, Noordscheschut

8. Opvallend gedrag

Het kan zijn dat de leidsters gedrag waarnemen waarover zij zich zorgen maken. Het gedrag is anders, het is 'opvallend'. Het kind kan stil en teruggetrokken, angstig, depressief, agressief of hyperactief zijn. Een kind kan afwijkend gedrag laten zien op het gebied van spraak- en taalontwikkeling of op motorisch gebied. Soms is opvallend gedrag van tijdelijke aard en heeft het te maken met een conflict, honger of ziekte. Ook de thuissituatie van de peuter kan van invloed zijn op het gedrag in de groep. Wanneer leidsters bij een kind opvallend gedrag signaleren dat een probleem vormt voor het kind en/of voor de omgeving, trekken zij aan de bel. In het Stappenplan Zorgkinderen (zie bijlage) staat stap voor stap beschreven welke acties dan ondernomen moeten worden.

Als er twijfels, vragen of zorgen zijn over een peuter, neemt de leidster (na overleg met de ouders) altijd als eerste stap contact op met de jeugdverpleegkundige, die ze in ieder geval eens per twee maanden ziet tijdens het inloopsprekeuur. Daarnaast kan bij opvallend gedrag van een peuter een beroep worden gedaan op de Intern Begeleider van Yorneo om aanvullende observaties uit te voeren. Vervolgens zal de PIB'er het verdere proces begeleiden en de verantwoordelijkheid op zich nemen om de zaak tot een goed einde te brengen. De leidster kan zich hierdoor weer richten op haar kerntaken.

Belangrijk om te weten is dat de ouders vanaf het eerste moment dat hun peuter opvallend gedrag vertoont, betrokken worden bij alle stappen die we zetten. Als ouders niet willen meewerken en geen toestemming geven om derden in te schakelen, zal de leidster geen verdere actie ondernemen. De ouders zijn en blijven eindverantwoordelijk. Wanneer er sprake is van ernstige zorg (bijvoorbeeld in geval van vermoedelijke kindermishandeling), wordt de PIB'er ingeschakeld. In het ergste geval zal de PIB'er, na overleg met de directeur, contact opnemen met het CJG, dat de melding doet bij Veilig Thuis Drenthe (Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling).

Locatie de Buitelbam, Hogeveen

9. Oudercontacten

9.1 Informatie

Spelerwijs informeert de ouders onder andere via de website, algemene folder, via telefonisch contact met de administratie en de locatie, en mondeling via de leidster die voorafgaand aan de plaatsing een intakebezoek thuis brengt. Verder bieden we de ouders een informatiefolder aan over Spelerwijs.

Overigens ontvangen de ouders van 'onze' peuters vaak tussentijds mondelinge informatie van de leidster bij het halen en brengen van hun kind en/of via briefjes, nieuwsbrieven en Facebook. Tijdens koffieochtenden of ouderavonden informeren we ouders over zaken die specifiek van belang zijn op de betreffende locatie en/of groep.

9.2 Centrale Ouder Raad (COR)

Spelerwijs heeft een Centrale Ouder Raad. De leden in deze COR komen voort uit de oudercommissies van de verschillende locaties. De COR komt vier keer per jaar bij elkaar en adviseert de directeur gevraagd en ongevraagd. De taken, rechten en plichten van de COR zijn vastgelegd in de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen.

9.3 Oudercommissie

Iedere locatie van Spelerwijs heeft een oudercommissie. Deze commissies bestaan uit 4 tot 10 personen (voorkeur voor oneven aantal in verband met eventuele stemming). Het aantal leden van de commissie hangt onder andere af van het aantal groepen op een locatie. De grootte van de oudercommissie verschilt dus per locatie. De oudercommissie vergadert één keer per zes weken, een en ander ter beoordeling van de oudercommissies zelf. De oudercommissievergaderingen worden geheel of gedeeltelijk bijgewoond door een van de leidsters van betreffende locatie. De aanwezige leidster functioneert als intermediair naar de andere leidsters van het team. De oudercommissie helpt op de betreffende locatie bij de organisatie van activiteiten (markt, bloemenactie etc.) en feesten. Opbrengsten uit acties zijn overigens voor de locatie zelf.

De samenstelling, taak en werkwijze van de oudercommissie zijn vastgelegd in een reglement, wat te verkrijgen is op de locaties en op het centraal kantoor.

9.4 Koffieochtend/ouderavond

Op iedere locatie wordt minimaal één keer per jaar een koffieochtend, ouderavond of een andere activiteit georganiseerd in samenwerking met de oudercommissie en eventueel derden.

Tijdens deze bijeenkomsten wordt er informatie verstrekt over actuele zaken over peuterspeelgroep in het algemeen en over de locatie in het bijzonder.

9.5 Vrijwillige assistentleiders en/of en stagiaires

We streven ernaar om op alle ochtenden op de VVE groepen een vaste assistent of stagiaire naast de twee vaste leiders te zetten. Zij verrichten in overleg met de leider verschillende taken, die ondersteunend moeten zijn aan het uitvoeren van het werk op de peuterspeelgroep..

We bieden als Spelerwijs stageplaatsen aan leerlingen die de opleiding Sociaal Pedagogisch Werk (SPW) volgen. Een stagiair(e) staat op de groep onder verantwoordelijkheid van de gediplomeerde leider. De stagiair(e) volgt het programma dat hij of zij krijgt aangeboden van de opleiding. De opdrachten die daarbij horen, worden uitgevoerd in overleg met de leider. Voordat de stagiair(e) opdrachten mee terugneemt naar de opleiding, heeft de leider deze bekeken en beoordeeld. Een stagiair(e) wordt niet alleen gelaten met de kinderen en voert geen gesprekken met ouders. De peuterspeelgroep dient alleen als leerplaats om ervaring op te doen en opdrachten uit te voeren.

Vierogenprincipe

Bij alle peuterspeelgroepen bij Spelerwijs staan altijd twee gediplomeerde leiders op de groep, met uitzondering van de locaties De Boskabouter en de Porkies. Bij de Porkies zijn minder dan 8 kinderen aanwezig in de groep en staat de gediplomeerde beroepskracht alleen op de groep met een vrijwillige assistent- leider. Bij de Boskabouter staat de gediplomeerde leider alleen op de groep. Hier werkt de peuterspeelgroep samen met het basisonderwijs groep 1/2, zij delen samen het lokaal en der verantwoordelijkheid.

Locatie de Drie Turven, Nieuwlande

10. Communicatie

Spelerwijs maakt onderscheid tussen interne en externe communicatie. De belangrijkste elementen van de communicatie zijn informatie en consultatie. In bijzondere gevallen, zoals bij de OR, is er sprake van inspraak, medezeggenschap en/of instemmingsrecht. Een en ander wordt hieronder specifiek per overlegorgaan verder uitgewerkt.

10.1 Interne Communicatie

a. Bestuur:

Het bestuur komt, zoals in de statuten is vastgelegd, bijeen om zowel beleidsmatige als operationele onderwerpen te bespreken, en als eindverantwoordelijke de grote lijnen in de gaten te houden. De directeur woont de bestuursvergaderingen in beginsel bij als adviseur. Zij/hij stelt samen met de voorzitter van het bestuur de agenda op en houdt de voortgang in de gaten van de uitvoering van de bestuursbesluiten.

b. Ondernemingsraad:

De samenstelling van de OR wordt bepaald door het personeel en conform datgene wat daarover staat in wet- en regelgeving; dat geldt ook voor de frequentie van samenkomsten.

c. Centrale Ouder Raad:

De COR komt in beginsel maximaal 4 maal per jaar bijeen. De directeur woont deze bijeenkomsten bij in de functie van adviseur, als afgevaardigde van de organisatie.

d. Oudercommissies (per locatie één commissie)

De Oudercommissies komen iedere 6 weken bijeen. Een en ander conform de besluiten van deze commissies zelf. De leidster kan worden uitgenodigd voor het bijwonen van (een deel van) deze vergaderingen.

e. Personeelsvergaderingen

a. Plenaire personeelsvergaderingen

- Plenaire personeelsvergaderingen worden facultatief gepland naar aanleiding van ontwikkelingen binnen de peuterspeelgroep, als de directeur dit nodig acht. De directeur zit deze vergaderingen voor.

b. Locatie Vertegenwoordigers Overleg:

- In principe komen de Locatie Vertegenwoordigers circa één maal per zes weken bijeen voor een centraal overleg.

f. Werkgroepen/projecten

Aanvullend aan genoemde overleggen kunnen er werkgroepen/projectteams worden geformeerd. De aard en frequentie van bijeenkomsten van die groepen worden per situatie bepaald.

10.2 Externe communicatie

De administratie neemt contact op met de ouders op het moment dat hun kind geplaatst kan worden. De leidster van de locatie waar het kind naar de peuterspeelgroep gaat, communiceert met de ouders over zaken die met hun kind of direct met de locatie te maken hebben. Over 'stichtingsbrede' onderwerpen – zoals algemeen beleid, ouderbijdrage etc. – communiceert de directeur met de ouders. Verder onderhoudt Spelerwijs contact met een groot aantal instanties, onder andere de gemeente Hoogeveen, GGD Drenthe, basisonderwijs en kinderopvangorganisaties.

Onze website (www.spelerwijs-hoogeveen.nl) neemt een steeds belangrijkere plaats in binnen onze communicatie. Ouders en andere belangstellenden kunnen er algemene informatie inwinnen over de peuterspeelgroepen in de gemeente Hoogeveen. Ouders kunnen hun kinderen ook via de website inschrijven. Naast de algemene gegevens kan men ook per locatie informatie inwinnen, bijvoorbeeld over openingstijden, activiteiten van de locaties etc. Spelerwijs maakt ook gebruik van social media en heeft een eigen Facebookpagina waar een paar keer per week

een bericht op gezet wordt. Vaak zijn dat foto's van activiteiten, waarbij we altijd proberen te laten zien wat het doel van de activiteit is.

Locatie de Boskabouter, Tiendeveen (in het MFC)

11. Diversen

11.1 Openingstijden

Om aan de behoeften van ouders en hun kinderen tegemoet te komen, verschillen de openingstijden van de peuterspeelgroepen van Spelerwijs per locatie. Bijvoorbeeld om de aanvangstijd van de peuterspeelgroep zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de aanvangstijd van de basisschool in het dorp of de wijk. De standaard is dat de peuterspeelgroepen per dagdeel 's morgens 3 uur en 's middags 2 uur open zijn. Op verschillende locaties is verlengde opvang mogelijk. Dit is te vinden op onze website.

11.2 Ruilen van dagdelen

Bij Spelerwijs werken we met vaste stamgroepen. Dit betekent dat uw peuter de gehele opvangperiode op 2 of 4 vaste dagdelen per week naar de peuterspeelgroep komt. Hij/zij heeft daar zijn/haar vaste leidsters en vaste vriendjes en vriendinnetjes. Omdat Spelerwijs geen flexibele opvangdagen heeft kan er niet incidenteel geruild worden van dagdeel, zoals bijvoorbeeld bij ziekte. Als u structureel naar een andere stamgroep wilt, kan dat aangevraagd worden bij de afdeling plaatsing en planning.

11.3 Ergonomie

Om te voorkomen dat leidsters fysieke klachten krijgen, is het sinds 1 januari 2005 verplicht om ergonomisch materiaal te gebruiken. Zo beschikken we op de locaties onder andere over verstelbare commodes, een hoge tafel met banken voor activiteiten die meer tijd in beslag nemen, en een in hoogte verstelbare stoel voor de leidster.

11.4 Klachtenprocedure

Met eventuele klachten kunnen ouders zich wenden tot de leidster. Zij zal de klacht in behandeling nemen en proberen het probleem op te lossen. Als dit geen bevredigend resultaat

oplevert, kunnen de ouders zich wenden tot manager VVE en/of de directeur van Spelerwijs. We proberen altijd om klachten naar tevredenheid af te handelen.

Daarnaast is het ook altijd mogelijk om een klacht in te dienen bij de geschillencommissie (www.degeschillencommissie.nl). Spelerwijs staat daar geregistreerd. De klachtenregeling en de bijbehorende procedure staat op de website van Spelerwijs.

Bijlage : Stappenplan zorgpeuters

Bij aanmelding geeft *Spelerwijs* naar de ouders aan dat ze een samenwerkingsrelatie hebben met andere partners in de keten, zoals met GGD JGZ/(het consultatiebureau) en Yorneo en dat er desgewenst contact is met de samenwerkingspartners ter ondersteuning van leidsters

Ook zijn de ouders op de hoogte van het feit dat een intern begeleider actief is op de peuteropvang en ingeschakeld kan worden t.b.v. hun peuter en de begeleiding in de groep

In onderstaand schema is er van uitgaan dat er steeds vervolgstappen nodig zijn; natuurlijk kan het ook zo zijn dat de leidster/ouders na iedere stap weer zelf verder kunnen. Dit is niet in beeld gebracht.

De leidster houdt een centrale rol in het gehele traject. Zij is ook degene die verantwoordelijk is en blijft voor de communicatie met de ouders. Natuurlijk kan zij daarbij de hulp inschakelen van de jeugdverpleegkundige en de intern begeleider.

Enkele aandachtspunten bij het stappenplan

De leidster heeft het peutervolgsysteem ingevuld en doet eventueel aanvullende observaties. De leidster weet a.d.h.v. de gegevens van het peutervolgsysteem (ovp) wanneer ze de intern begeleider in moet schakelen, t.w. wanneer er sprake is van een achterstand van een half jaar of meer op 1 of meer onderdelen van het ovp.

Als er twijfels vragen en zorgen zijn over een peuter neemt ze, met toestemming van ouders, altijd als eerste stap contact op met de jeugdverpleegkundige die ze in ieder geval eens per twee maanden ziet tijdens het inloopsprek uur (dit kan het beste per mail; graag geboortedatum toevoegen, zodat het dossier gemakkelijker gezocht kan worden)

In het eerste contact tussen leidster en intern begeleider “presenteert” leidster de peuter aan de intern begeleider a.d.h.v. de gegevens van het ovp en/of pdo.

Wanneer het resultaat van dit onderzoekstraject bekend is wordt dit besproken met

- * bureau jeugdzorg wanneer er sprake is van “brede” zorg en multiprobleem situaties.

- * interdisciplinaire besprekteam met sbo, so, Krullekoare en MKD wanneer de vraag is waar het kind het beste onderwijs/hulpverlening krijgt wanneer het 4 jaar is.

_ JGZ wordt geïnformeerd over onderzoekstraject en vervolgtraject zodat het opgenomen kan worden in het elektronisch kind dossier.

De leidster bespreekt haar aandachtspunten met de **ouders**

Leidster signaleert (op vaste momenten) met behulp van peutervolgsysteem en overlegt met jeugdverpleegkundige;

- deelt zorg
- vraagt advies bij GGD / JGZ
- checkt of er ander traject loopt
- jeugdverpleegkundige is verantwoordelijk voor actueel houden elektronisch kinddossier

Is er sprake van problematiek in de thuissituatie, dan onderneemt jeugdverpleegkundige actie en checkt bij het maatschappelijk werk of daar traject loopt

De leidster bespreekt haar bevindingen met de **ouders** en formuleert samen met de ouders de zorgvraag

Leidster schakelt de **intern begeleider** in (verplicht als er sprake is van achterstand van minimaal half jaar binnen het peutervolgsysteem)

Leidster vraagt **intern begeleider**:

- advies
- observatie in de groep

Intern begeleider overlegt met **ouders** (in aanwezigheid van de leidster)

Vervolg mogelijkheden:

- handelingsadviezen/plan voor op de peutergroep en/of thuis (eventueel nader overleg met jeugdverpleegkundige)
- verwijzing gericht op thuissituatie: jeugdverpleegkundige, maatschappelijk werk, orthopedagoog
- verwijzing gericht op het kind/ondersteuning op de peutergroep, bijvoorbeeld nader onderzoek of ambulant traject
- afstemming met lopende trajecten

In het overleg wordt besproken of de zorgvraag is beantwoord, worden de afspraken genoteerd in het format van het observatieverslag, leidster zorgt dat origineel in kinddossier komt en de ouders kopie krijgen.

Leidster koppelt resultaat terug naar jeugdverpleegkundige.

Leidster/ouder gaan zelf met kind verder op basis van adviezen.

Ouders gaan in overleg met de JGZ verpleegkundige en/of leidster over verder ondersteuning.

Intern begeleider ondersteunt desgewenst de leidster bij de begeleiding van de peuter op de peuterspeelgroep